

Handläggare
Fanny Adebrink
Avdelningen styrning och kvalitet

Diarienummer
2016UTN/0242

Utbildningsnämnden

Plan för verksamhetsbesök 2016/2017

Förslag till beslut

1. Plan för verksamhetsbesök läsåret 2016/2017 godkänns.
2. Arvode betalas ut för ett besök per person och år.
3. Den förtroendevalde lämnar en skriftlig rapport om genomförda verksamhetsbesök som återrapporteras till utbildningsnämnden det nämndsammanträde som infaller närmast efter besöksperioden.

Beslutsnivå

Utbildningsnämnden

Beslutsnivå

Förtroendevalda har genomfört strukturerade verksamhetsbesök i kommunala förskolor/skolor sedan läsåret 2013/2014. Genom verksamhetsbesöken genereras konkreta erfarenheter som stärker huvudmannskapet och kan ligga till grund för fortsatta satsningar för verksamheternas kvalitativa utveckling. För läsåret 2016/2017 föreslås temat digitalisering i förskola till gymnasium samt modersmålsstöd i förskola och förskoleklass. Verksamhetsbesöken föreslås genomföras under vecka 7 till vecka 8.

Bakgrund

De förtroendevalda i utbildningsstyrelsen genomförde första gången verksamhetsbesök i de kommunala förskolorna/skolorna läsåret 2013/2014 i syfte att möjliggöra direktkontakt mellan förtroendevalda och de verksamheter som styrelsen ansvarade för. Temat för besöket var matematik utifrån att förskolorna hade som uppdrag att utveckla barns matematiska förmåga och kommunen deltog i både SKL:s matematiksatsning PISA 2015 och Skolverkets kompetensutveckling Matematiklyftet. En utvärdering (2014-08-28 § 62) av verksamhetsbesöken visade att politiker, rektorer och förskolechefer var positiva till besöken och att alla politiker önskade fortsätta besöka verksamheterna regelbundet.

Utbildningsnämnden beslutade (2015-03-26 § 25) att fortsätta med verksamhetsbesöken under läsåret 2014/2015. Temat var informations- och kommunikationsteknologi (IKT) med anledning av att en IKT-strategi för kommunala grundskolor i Värmdö kommun blivit antagen (kommunstyrelsen, 2014-10-08 § 161).

Utbildningsnämnden genomförde verksamhetsbesök läsåret 2015/2016 (2016-02-04 § 10). Temat var språkutveckling/läsförståelse och skrivförmåga utifrån kommunens deltagande i Skolverkets projekt Läsllyftet. Besöken har varit uppskattade av såväl politiker som av förskolorna och skolorna.

Diarienummer
2016UTN/0242

Ärendebeskrivning

Huvudmannen ska arbeta systematiskt för att utveckla och förbättra utbildningen för att säkerställa likvärdighet och kvalitet. Genom formaliserade besök möjliggörs direktkontakt med de kommunala förskolor/skolorna och de förtroendevalda kan få insyn i hur verksamheterna bedrivs och utvecklas.

För att verksamhetsbesöken ska ge så mycket som möjligt föreslås att utbildningsnämnden årligen beslutar om en plan för verksamhetsbesök. Besöken sker sedan under en period på två veckor under vårterminen. Besöken varar ca en halvdag med 2-3 politiker per enhet. Utbildningsnämndens förtroendevalda bestämmer vilken/vilka förskolor/skolor de önskar besöka och meddelar nämndsekreterare i utbildningsnämnden. Nämndsekreteraren samordnar sedan de förskolor/skolor som politikerna vill besöka.

De förtroendevalda redovisar verksamhetsbesöken genom en skriftlig rapport till utbildningsnämnden. Rapporten återredovisas till nämnden det sammanträde i utbildningsnämnden som infaller närmast efter besöksperioden. Om föreslagen besöksperiod antas är närmaste nämnd 23 mars 2017.

Förskolorna/skolorna ser gärna besök i verksamheten. I syfte att sprida vilka enheter som får besök finns en redovisning av vilka förskolor/skolor som tidigare år har fått besök från förtroendevalda i nämnden.

Förslag till plan för verksamhetsbesök läsåret 2016/2017

För läsåret 2016/2017 föreslås besöksperioden infalla under vecka 7 till vecka 8. Besöksperioden är förlagd tidigare än föregående läsår för passa bättre med skolornas verksamhet då majoriteten av nationella prov sker efter påsklovet.

Temat föreslås vara digitalisering i förskola till gymnasium samt modersmålsstöd i förskola och förskoleklass.

Skolverket lämnade i april 2016 förslag på nationella strategier för digitalisering till regeringen. Två strategier har utarbetats, en för förskola, förskoleklass, fritidshem och den obligatoriska skolan och en för gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och skolväsendet för vuxna. Syftet med strategierna är bland annat att bidra till att förbättra och effektivisera verksamheterna samt att öka likvärdigheten.¹

Skolverket har tagit fram ett utkast till förändring av förskolans läroplan som inkluderar barnens digitala kompetens och innovativa förmåga. I förslaget framgår att *förskolan ska bidra till att barnen utvecklar förståelse för hur digitalisering påverkar individen och samhällets utveckling. Barnen ska ges möjlighet att utveckla sin förmåga att använda digital teknik. De ska även ges möjlighet att utveckla ett ansvarsfullt förhållningssätt till digital*

¹ Skolverket, *Nationella strategier för skolans digitalisering*, <http://www.skolverket.se/skolutveckling/resurser-for-larande/itiskolan/nationell-strategi> (2016-11-14).

Diarienummer
2016UTN/0242

teknik, för att kunna se konsekvenser av sitt handlande.²

I förslag till förändring av läroplanen för förskoleklassen, grundskolan och fritidshemmet samt i förslag till ändringar i grundsärskolans läroplan finns motsvarande stycke. *Skolan ska bidra till att eleverna utvecklar förståelse för hur digitalisering påverkar individen och samhällets utveckling. Eleverna ska ges möjlighet att utveckla sin förmåga att använda digital teknik. De ska även ges möjlighet att utveckla ett ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik, för att kunna se möjligheter och förstå risker samt värdera information.³*

I förslag till ändringar i läroplanen för gymnasiet har följande text lagts till: *I ett allt mer digitaliserat samhälle ska skolan också bidra till att utveckla elevernas digitala kompetens. Skolan ska bidra till att eleverna utvecklar förståelse av hur digitaliseringen påverkar individen och samhällets utveckling. Eleverna ska ges möjlighet att utveckla sin förmåga att använda digital teknik. De ska också ges möjlighet att utveckla ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik, för att kunna se möjligheter och förstå risker samt för att kunna värdera information. Därigenom utvecklar eleverna förmågor som är värdefulla i arbets- och samhällslivet och vid vidare studier.⁴*

Kommunfullmäktige i Värmdö kommun beslutade 2016-05-25 § 115 om *Digital agenda 2020*. Syftet med agendan är att fastställa en kommunövergripande riktning för hur kommunen med hjälp av digitalisering ska möta medborgarnas behov bättre och med högre kvalitet. Agendan beskriver fem prioriterade målområden: behovsdriven utveckling, e-tjänster som skapar nytta, tillgänglighet, digital kompetens och intern effektivisering.⁵

Utbildningsnämnden genomförde 29 november 2016 ett studiebesök i Sandvikens kommun med anledning av att Sandvikens kommun 2016 mottog utmärkelsen Guldtrappan för deras långvariga och uthålliga arbete med projektet *att skriva sig till läsning* där kommunen satsat på en digital infrastruktur, digitala lärresurser och en dator för alla.

Förskolan och förskoleklassen ska medverka till att barn med annat modersmål än svenska får möjlighet att utveckla både det svenska språk och sitt modersmål.⁶ Aktiviteter, arbetsätt, miljö och material ska anpassas till barnets behov. Exempel på modersmålsstöd kan vara tvåspråkig personal eller pedagogisk material på modersmålet. Utbildningsnämnden antog 2016-11-10 § 99 *Riktlinjer för modersmålsstöd i förskolan och förskoleklass*. Under

² Skolverket, *Remiss: barns digitala kompetens i förskolan*, <http://skolverket.se/skolutveckling/resurser-for-larande/itiskolan/nationell-strategi/remiss-barns-digitala-kompetens-i-forskolan-1.254789> (2016-11-14).

³ Skolverket, *Uppdrag om nationella IT-strategier för skolväsendet*, http://www.skolverket.se/om-skolverket/publikationer/it-i-skolan?_xurl_=http%3A%2F%2Fwww5.skolverket.se%2Fwtpub%2Fws%2Fskolbok%2Fwpubext%2Ftrycksak%2FRecord%3Bjsessionid%3DB368EB7DA370EA29FFEF1A3B234C18B7%3Frpp%3D20%26upp%3D0%26m%3D1%26w%3DNATIVE%2528%2527inaktuellt%2B%253D%2B%2527%2527N%2527%2527%26Band%2BAMNE%2B%253D%2B%2527%2527IT%2Bi%2Bskolan%2527%2527%2527%2529%26order%3Dnative%2528%2527dateweb%252FDescend%2527%2529 (2016-11-14).

⁴ Ibid.

⁵ Värmdö kommun, *Digital agenda 2020*,

<https://www.varmdo.se/download/18.6ee610e515505b6272dd765/1464867957255/Digital+agenda+2020.pdf>

⁶ Skollagen 8 kap 10 § och 9 kap 10 §.

Diarienummer
2016UTN/0242

sammanträdet visade de förtroendevalda intresse för att se hur modersmålsstöd ges i förskolan och skolan.

Bedömning

Verksamhetsbesöken bedöms generera konkreta erfarenheter som stärker huvudmannskapet och kan ligga till grund för fortsatta satsningar för verksamheternas kvalitativa utveckling.

Ekonomiska konsekvenser

Förslag till beslut medför en kostnad för arvoden vid verksamhetsbesök. Beslutade arvoden för perioden 2015-2018 är 120 kronor för uppdrag utanför nämndssammanträden. En ungefärlig kostnad beräknas bli cirka 1 700 kronor baserat på att samma antal politiker genomför besök som föregående år.

Konsekvenser för miljön

Förslag till beslut har inga kända konsekvenser för miljön.

Konsekvenser för medborgarna

Genom verksamhetsbesök skapas ett forum för direktkontakt mellan förskolan/skolan och styrande politiker, vilket ger bättre förutsättningar för information, dialog och inflytande.

Konsekvenser för barn

Genom verksamhetsbesök skapas en möjlighet för direktkontakt mellan barn/elever och styrande politiker, vilket genererar bättre förutsättningar för information, dialog och inflytande.

Handlingar i ärendet

Nr	Handling	Bilaggs/Bilaggs ej
1.	Bilaga 1. Sammanställning av verksamhetsbesök 2015/2016 och 2014/2015	Bilaggs

Sändlista för beslutsexpediering

Förskolechefer
Rektorer

Pia Andersen
Chef kultur- och utbildningssektorn

Mats Lundström
Chef avdelningen förskola och skola